

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Partanen, P. 2022. Laatutie uuteen Kielikeskukseen vie. Oamk Journal 57/2022. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022050332334>

Laatutie uuteen Kielikeskukseen vie

3.5.2022 - Partanen Pirjo

Kielten ja viestinnän opettajat ovat olleet viimeisen vuoden uuden äärellä siirryttyään ja sopeutuessaan Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) vuonna 2021 perustettuun yksikköön, Kielikeskukseen. Sanotaan, että puhtaalta pöydältä on hyvä aloittaa. Totta, vaikka ei pöytä ihan puhdas ole: uuteen yksikköön on tullut oman alansa konkareita, ammattilaisia, joilla jokaisella on omat kokemuksensa, näkemyksensä ja toimintatapansa. Hyödynnettävissä on valtava mahdollisuus, kun se saadaan toimimaan tehokkaasti ja laadukkaasti.

Laadukkaan työn taustalla on motivoitunut, sitoutunut henkilöstö ja työn arvostaminen. Muutosprosessin tukemiseksi Kielikeskuksen porukka, joka aiemmin on työskennellyt muissa Oamkin yksiköissä, on osallistunut yhteisiin valmennuksiin, yhteenhitsautumistilaisuuksiin. Niissä on luotu uskoa onnistumiseen mutta myös huomioitu, että jokainen on muutosprosessissa eri vaiheessa. Yhteisissä kohtaamisissa on kerrottu ja kuunneltu ajatuksia muutoksesta, mietitty yhteisiä tavoitteita ja mahdollisuuksia onnistua yhdessä, luotu pohjaa ja yhteisöllisyyttä (kuva 1).

KUVA 1. Kielikeskuksessa on 29 asiantuntijaa. Yksiköstä on edustaja koulutuksen johtoryhmässä, kestävän kehityksen tiimissä, laatukoordinaattoreiden ryhmässä, Oamk Journalin toimituskunnassa, digimentoreissa ja hankevalmistelu- sekä opsin kehittämistyöryhmässä. Kuvassa suomen kielen ja viestinnän lehtorit Soili Fabritius (vasemmalla) ja Pirjo Partanen (oikealla). (Kuva: Sanna Hiltunen)

Lukuvuoden alussa syksyllä 2021 koko Kielikeskuksen henkilöstö haastateltiin. Tarkoituksena oli muun muassa kartoittaa kiinnostuksen kohteita sekä osaamista, jota organisaation jäsenille on kertynyt vuosien varrella kielten ja viestinnän ja pedagogisen osaamisen lisäksi paljon muualtakin. Mukana on esimerkiksi hankkeiden konkareita, harjoitteluvastaavia, opettajatuutoreita, tutkintovastaavia, digimentoreita, eri työryhmien ja verkostojen jäseniä.

Kiinnostuksen ja osaamisen mukaan Kielikeskuksen edustajia valittiin Oamkin eri työryhmiin, joista minulle valikoitui laatukoordinaattorien työryhmä. On todettu, että kiinnostus, osaaminen ja motivaatio omaa tekemistä kohtaan vaikuttavat työnteon tehokkuuteen ja mielekkyyteen. Yksikönjohtajan avuksi Kielikeskuksen johtotiimiin

valittiin vuoden 2022 alusta tiimpäälliköt, ja nyt Kielikeskus on pääosin organisoitunut. Konkreettinen toiminta on kiivaassa vauhdissa.

Oi kuinka pieninä palasina onkaan mun laatuni maailmalla

Laatujärjestelmän mukaista toimintaa seurataan mittareilla ja tunnusluvuilla, palautteilla ja sisäisillä arvioinneilla. Määrälliset mittarit ovat yksi tapa arvioida toimintaa ja usein rahoitukseen vaikuttava tekijä. Esimerkkinä määrämittarista voidaan mainita, että vuonna 2021 nykyisen Kielikeskuksen opintotarjontaan kuuluvien ruotsin, englannin ja saksan kielten kokonaisopintopistekertymä oli yli 13 000. Kielikeskus on siis merkittävästi mukana kaikissa Oamkin tutkinnoissa, vaikkei se itsessään tuota tutkintoja, mikä erottaa sen muista yksiköistä. Kaikki mittarit, esimerkiksi tutkintojen määrä ja valmistuvien opiskelijoiden työllistyminen, eivät siten sovellu käytettäviksi kuten muissa Oamkin yksiköissä.

Laadukkaaseen työhön kuuluu paljon muutakin kuin suuri määrä, olkoon se opiskelijapalautteiden määrä, suoritettujen opintopisteiden määrä, tutkintojen määrä, julkaisujen määrä tai mitä tahansa. Laadullisen työn mittaaminen ja laadukkaan työn tulosten julki tuominen on huomattavasti vaikeampaa ja pitkäjänteisempää ja lopulta tärkeämpää kuin pelkkä määrä. Laadukkaan työn näkökulmasta palautteiden määrällä ei ole merkitystä, jos niillä ei ole todellista vaikuttavuutta. Todellinen merkitys on siinä, mitä toimintaa kerätyn tiedon pohjalta kehitetään ja miten.

Suoritettujen opintopisteiden tai tutkintojen täytyy tuottaa oikeanlaista osaamista. Katson laadukkaan työn syntyvän pitemmän ajan, suunnittele–toteuta–arvioi–kehitä-syklin tuloksena. Kun siitä saadaan pysyvä toimintatapa, se näkyy opiskelijoille, sitouttaa henkilöstöä, selkiyttää työn tekemistä, motivoi ja antaa niin Kielikeskuksesta kuin koko Oamkista hyvän kuvan ulospäin.

Opettajat ovat yleensä tunnollista väkeä ja haluavat työnsä olevan laadukasta. Liian moni opettaja, koulutusasteesta riippumatta, kokee nykyisin työnsä laadun kärsineen ajan vähyyden vuoksi. Opiskelijoiden kohtaamisiin ja heille annettaviin

henkilökohtaisiin palautteisiin ei entistä suuremmissa opiskelijaryhmissä ole mahdollisuutta aiempaan tapaan. Opettajan energisyyden ja innokkuuden tilalle yrittävät puskea kadonnut motivaatio ja uupumus.

Keskeinen työmme on ohjaaminen ja opettaminen. Sen lisäksi moni kokee työn suolana erilaiset muut tehtävät, jotka tuntee mieluisiksi ja omikseen ja joissa voi toteuttaa omaa osaamistaan. Ne voivat antaa opettajalle mahdollisuuden osallistua erilaisiin kehittämistehtäviin Oamkin sisällä tai vaikkapa kansainvälisissä tai työelämäverkostoissa, mikä ei opetus- ja ohjaustyössä ole välttämättä mahdollista. Lisäksi muut tehtävät voivat auttaa jaksamaan omassa työssä. Niihin annettava työaika voi vähentää muutoin ehkä ahdistaviksikin kasvavia opetuskuormia.

Mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön edes jossakin määrin lisää luottamusta ja sitä kautta usein myös joustavuutta työntekijän ja työnantajan välillä, puolin ja toisin. Opettajan jaksaminen ja positiivisuus välittyvät niin opiskelijoille, työkavereille kuin yhteistyökumppaneillekin. Näin voidaan taata tuloksia ”ihmisten avulla ja ihmisten kanssa” Oamkin laatukäsikirjan mukaisesti.

Ain' laatua työssäs tee

Syksyn keskustelun tuloksena olen aloitellut tehtävää laatukoordinaattorina, jossa olen täysin noviisi. Tai ehkä en sittenkään. Laatu on osa jokaisen opettajan työtä, ja laadunhallintaan liittyvien asioiden kanssakin olen ollut tekemisissä.

Pidin laatuasioista puheenvuoron oman yksikköni palaverissa. Puheenvuoro oli pitkälti omien ajatusten jäsentelyä päätyen siihen, että tavoitteena pitäisi olla jatkuva laadukas työ. Taidan itse siis vain vierastaa laatukoordinaattori-nimikettä, minkä vuoksi täytyy oivaltaa, mitä se tarkoittaa käytännön tekemisessä.

Odottaessani puheenvuoroani ja kuunnellessani käsiteltäviä asioita tajusin, että koko yksikköpalaveri oli lopulta pieniä palasia laadusta, sen luomista. Yhdessä suunnittelu, asioista informoiminen, uusien avoimien toimintatapojen luominen – kaikki sitouttavat Kielikeskuksen väkeä toimintaan, joka on yhdessä sovittua. Se luo hyvät edellytykset laadukkaalle työlle, jossa lopulta näkyvät Oamkin arvot: avoimuus, vastuullisuus ja vaikuttavuus.

Jostakin laatutien rakentamisessa on lähdettävä konkreettisesti liikkeelle. Kevään aikana se sisältää omaa tutustumistani laatutyöhön mutta myös konkreettista tekemistä, joka aluksi keskittyy yksittäisiin koulutukseen liittyviin seikkoihin: osaamisperustaisuuteen ja opiskelijapalautejärjestelmän entistä parempaan hyödyntämiseen. (Kuva 2.)

KUVA 2. Kielikeskuksen laatutietä rakennetaan maltillisesti mutta kunnianhimoisesti. (Kuva: Sanna Granroth)

Mistä on aito laatu tehty: yhteistyöstä, palautteesta, kaikkien työn arvostuksesta

Kielikeskuksen tavoitteet on määritetty siten, että ne edistävät koko Oamkin tavoitteita. Uuden yksikköemme toimintatavat määrittyvät pikkuhiljaa. Kuunnellaan ja kuulostellaan, otetaan asiat tehtäviksi. Eri yksiköistä opetellaan poimimaan parhaat käytänteet ja jaetaan niitä yhteiseksi hyväksi. Työn arvostus näkyy siinä, että

yksittäisistä, pienistäkin asioista annetaan välitön positiivinen palaute. Jo nyt on nähty paljon laadukasta työtä.

Laatujärjestelmä ei ole irrallinen saareke vaan tukee ja on luonteva osa arjen työtä. Kun laaturie vie Kielikeskukseen, rakentuu tie myös Kielikeskuksesta ulospäin ja näkyväksi muille Oamkin kulkijoille. Laatu on arkisia, pieniä tekoja. Esimerkiksi kiitos palaverin lopuksi hyvästä työstä, kollegoiden kannustaminen ja kuunteleminen ovat lopulta pieniä asioita. Niillä pienillä asioilla voidaan saada ihminen tekemään isoja.

Partanen Pirjo, lehtori (suomen kieli ja viestintä)

Oulun ammattikorkeakoulu, Kielikeskus

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 57/2022

Julkaisuvuosi: 2022

Tekijätiedot: Partanen Pirjo

Oikeudet: CC BY-SA 4.0

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022050332334>

Tiivistelmä: Oulun ammattikorkeakoulun Kielikeskus on organisoitunut ja päässyt toiminnassaan vauhtiin. Uuteen yksikköön tulleilla opettajilla on monenlaista osaamista, jota halutaan hyödyntää opetuksen lisäksi esimerkiksi erilaisissa työryhmissä ja hankkeissa. Toiminnan alusta lähtien Kielikeskuksessa pyritään jatkuvaan laadukkaaseen työhön. Toimintaa arvioidaan erilaisilla mittareilla, mutta entistä tärkeämpää on kerätyn tiedon hyödyntäminen. Onnistunut kehittäminen ja tapa toimia näkyvät myönteisesti myös ulospäin. Opettajien työssä laatu on keskeistä, mutta ajan vähyden vuoksi sen koetaan helposti kärsivän. Opettajan jaksaminen ja motivaatio työssä heijastuvat opiskelijoihin, työyhteisöön ja yhteistyökumppaneihin ja vaikuttavat siten myös laatuun. Myönteisyyttä ja motivaatiota voivat ylläpitää opetuksen ja ohjauksen lisäksi vaihtelevat työtehtävät. Laatu koostuu pienistä asioista arjen työssä.